

Tietysti voit sille jotain! –kiertue 3.-20.9.

Raportti

Tässä dokumentissa kuvataan kirjastokiertueen onnistumiset, haasteet ja syntyneet ideat sekä kootaan yhteen saatu palaute asiakkailta, kirjastoilta sekä muilta mukana olleilta toimijoilta. Raportin tarkoituksena on palvella sekä Kansalaiskanava-hanketta että muita asiasta kiinnostuneita tahoja.

Kiertueen tiedote löytyy raportin lopusta (liite 1). Siitä löytyy tietoa kiertueen tavoitteista, ohjelmasta ja tapahtumien sisällöistä.

Yleistä:

Idea / lähtökohta

Kansalaiskanava-hankkeessa kirjastot nähdään tärkeänä paikallisena kohtaamispaikkana. Ne voisivat toimia nykyistä vahvemmin alueen eri toimijoiden kokoontumispaikkana ja tiedonjaon keskuksena. Tämä ajatus lähtökohtana lähdettiin suunnittelemaan hankkeen kohdealueen kirjastojen yhteistä tapahtumaa. Tavoitteeksi asetettiin toisaalta kirjastojen uudenlaisen roolin testaaminen mutta myös seudulliseen osallistumiseen ja vaikuttamiseen liittyvän tiedon jakaminen asukkaille. Mukaan suunnitteluun tulivat myös Pääkaupunkiseudun seutuportaali sekä oikeusministeriön kansanvalta.fi-sivusto.

Aikataulu (suunnittelu, pvm:t, päivien kulku)

Ensimmäisen kerran idea kiertueesta syntyi alkukeväästä 2007. Idea täsmentyi kevään aikana siten, että huhtikuun lopulla sovittiin kiertuepaikat ja –päivämäärät sekä kiertueen sisältö. Päätettiin, että kiertue kiertää yhteensä seitsemän kirjastoa Espoon, Helsingin ja Vantaan raja-alueella sekä Kauniaisissa. Ennen juhannusta oli päätetty jokaisen kirjaston

elävien viranhaltijoiden / asiantuntijoiden aihe. Myös materiaalien (mainokset ja Kanavaopas) suunnittelu oli tuolloin hyvällä mallilla.

Heinäkuun lopussa ja elokuun alussa varmistuivat viimeisten elävien viranhaltijoiden / asiantuntijoiden nimet ja muutenkin kiertueen tarkempi aikataulu. Markkinointi aloitettiin todenteolla n. kolme viikkoa ennen kiertueen alkamista. Asukasyhdistyksiä ja alueen kouluja oltiin infottu ensimmäisen kerran jo keväällä päivämäärien varmistuttua.

Mainosjulisteet toimitettiin alueille n. kaksi viikkoa ennen kiertuetta. Kanavaoppaan viimeisin versio valmistui kiertuetta edeltävällä viikolla. Kiertueen aikana asukasyhdistyksiä muistutettiin vielä useaan otteeseen tulevista kiertuepäivistä.

Kirjastoissa oltiin joko klo 13-19 tai klo 15-19. Suuremmissa kirjastoissa (Sello ja Myyrmäki) oli vilkkainta n. klo 17 asti tämän jälkeen hiljentyen. Pienemmissä kirjastoissa tilanne oli päinvastoin. Alkuiltapäivällä oli hiljaista, vilinä alkoi neljän maissa. Aloitus olisikin kannattanut pienemmissä paikoissa siirtää myöhemmäksi (esim. klo 15) venyttäen tapahtumaa mahdollisuuksien mukaan loppupäästä. Niissä kirjastoissa, joissa pidettiin tiedonhakuopastus, tapahtuma venyi tältä osin hieman pitemmäksi.

Kustannukset

Materiaalikustannuksia syntyi Kanavaoppaasta, kylteistä, mainoksista, postikuluista ja tarjoiluista. Lisäksi kuluja syntyi matkustamisesta sekä tiedonhakuopastuksesta. Yhteensä kiertueeseen meni n. 3000 euroa. Suurimmat yksittäiset kulut tulivat Kanavaoppaasta ja mainosjulisteista (yhteensä n. 1450 €), joiden pääasiallisesta suunnittelusta vastasi graafinen suunnittelija.

Materiaalit (kyltit, kahvit, Kanavaoppaat)

Seutuportaalin ja kansanvalta.fi-sivuston toimittajien kanssa ideoitiin yhteinen asukkaille jaettava materiaali. Sen ideana oli lyhyesti esitellä osallistumiseen ja vaikuttamiseen liittyviä tiedonhakukanavia. Työnimi tällä esitteellä oli Kanavaopas. Nimi kuvastaa esitteen tavoitetta: Esite opastaa oikean kanavan etsimisessä, kun on kyse lähiympäristöön liittyvästä tiedonhausta tai osallistumisesta. Siitä tehtiin sekä suomen- että ruotsinkielinen versio.

Esitettä jaettiin kiertueen aikana kirjaston asiakkaille. Se toimi myös apuvälineenä infotiskien yhteydessä olleessa tietokilpailussa. Jokaiseen kirjastoon jätettiin jonkin verran esitteitä myös kiertuepäivän päätteeksi. Esite tullaan liittämään Kansalaiskanava-hankkeen kotisivuille, josta se on vapaasti ladattavissa ja tulostettavissa.

Kiertuemainoksina toimivat A4- ja A3-kokoiset julisteet. Niitä jaettiin ilmoitustauluille, kirjastojen seinille sekä sähköisesti käytettäväksi esim. seutuportaalin etusivulla. Mainokset olivat ns. kirjastokohtaisia, eli jokaista kirjastotapahtumaa varten oli oma julisteensa.

Kiertueen mukana kulkivat ns. hyväntahtoiset mielenosoituskyltit. Teema toistui myös Kanavaoppaassa. Kylteissä oli hyvää mieltä herättäviä tekstejä, kuten ”Joopas, eipäs!” tai ”Jää hiiren loukkuun!”. Kylteillä haluttiin välittää rentoa kansalaisvaikuttamisen henkeä. Niitä käytettiin tapahtumien rekvisiittana ja huomion herättäjinä. Kyltit saivat monet asiakkaat hymyilemään ja kysymään niiden tarkoitusta. Yhdessä kyltissä luki suurella kiertueen nimi: ”Tietysti voit sille jotain!” Kyltti toimi ikään kuin kiertueen tunnuksena. Myös

kiertueen ohjelma kokonaisuudessaan oli painettu yhdelle kyltille. Samoin tietokilpailun ja tiedonhakuopastuksen mainokset.

Tietokilpailun lisäksi myös kahvi-, karkki- ja mehutarjoilu houkutteli asiakkaita pysähtymään. Riippuen kirjaston tiloista järjestettiin kahvitarjoilu joko infotiskien tai elävien viranhaltijoiden läheisyydessä. Kahvitarjoilu pidettiin tarkoituksella lähellä viranhaltijoita, koska tarjoilun ideana oli luoda juuri olohuonemainen tunnelma. Mehu ja karkit pidettiin infotiskien vieressä. Erityisesti lapset innostuivat tietokilpailuun osallistumisesta siinä vaiheessa, kun palkkioksi luvattiin karkki ja mukillinen mehua.

Kiertueen mielenosoituskylttejä ja muuta materiaalia infotiskeilla Myyrmäen kirjastossa

Tietokoneet

Infotiskien yhteydessä oli 2-4 Internet-yhteydellä varusteltua tietokonetta kirjastosta riippuen. Espoon ja Pitäjänmäen kirjastoissa koneet tulivat talon puolesta. Kauniaisissa käytettiin sekä kirjaston että Kansalaiskanava-hankkeen koneita. Malminkartanossa ja Vantaan kirjastoissa koneina oli osittain kirjaston ja Kansalaiskanava-hankkeen tietokoneita sekä lisävahvistuksena Helsingin kaupunginkirjaston Kohtaamispaikan kannettavia. Näitä tarvittiin erityisesti ilta-aikaan järjestettävässä tiedonhakuopastuksessa. Kauniaisien kirjastossa Internet toimi verkkopiuhojen välityksellä, muualla oli käytössä langaton verkko.

Mukana olleet tahot

Kiertueen päävastuu oli Kansalaiskanava-hankkeella. Se hoiti suurimman osan käytännön järjestelyistä. Tärkeitä kumppaneita olivat kiertueen kirjastot, Lasipalatsin Kohtaamispaikka, seutuportaali ja kansanvalta.fi-sivusto. Suunnittelussa olivat mukana lisäksi kouluttaja Päivi Litmanen-Peitsala sekä graafinen suunnittelija Esko Lius. Myös osa elävistä viranhaltijoista / asiantuntijoistaideoi omaa osuuttaan.

Infotiskit:

Infotiskien tärkein tehtävä oli esitellä kirjaston asiakkaille erilaisia tiedonhakukanavia osallistumiseen ja vaikuttamiseen liittyvistä aihealueista. Kävijöille annettiin Kanavaopas ja

heitä kehoitettiin osallistumaan pieneen tietokilpailuun. Tietokilpailun kysymykset käsittelivät esiteltäviä sivustoja. Lisäksi mukana oli aina muutama kyseistä aluetta käsittelevä paikallistietämystä vaativa kysymys. Kanavaopas auttoi ensimmäisiin kysymyksiin vastaamisessa. Samalla asiakkailta kysyttiin, olisiko heillä hetki aikaa, jos yhdessä katsottaisiin koneelta oikeita vastauksia. Koneen ääressä käytiin läpi ainakin seuraavat sivustot: Pääkaupunkiseudun seutuportaali, oikeusministeriön kansanvalta.fi- ja otakantaa.fi-sivustot, kaupunginosat.net-sivusto sekä kaupungin kotisivut.

Paras tapa lähteä liikkeelle oli edetä tietokilpailukysymysten kautta. Usein asiakkaille tuli matkan varrella mieleen omia kysymyksiään, joihin sitten etsittiin yhdessä vastauksia. Varsinkin vanhempien ihmisten kohdalla Internet saattoi olla tuntematon tiedonhakukanava. Tärkeää olikin lähteä liikkeelle sellaisesta aihepiiristä, jonka ihmiset kokivat itselleen tärkeiksi. Tällä tavalla Internetin merkitys ja toimintatapa aukeni myös monelle tietokonetta karttavalle asiakkaalle.

Infotiskeillä esittelijöinä olivat hankkeen edustajat sekä kaupungin verkkotoimittaja tai viestintäihminen. Hän oli asiantuntija myös seutuportaalia koskevissa kysymyksissä.

Infotiskeillä pysähtyi kaikenikäisiä ihmisiä. Tietokilpailu oli hyvä houkutin erityisesti nuorempien asiakkaiden kohdalla. Vanhemmilla ihmisillä oli paremmin aikaa pysähtyä kuuntelemaan ja istahtaa myös koneen äärelle, kun nuoret täyttivät kilpailukupongin itsenäisemmin.

Tutustumista kaupungin sivuihin ja seutuportaaliin Hämeenkylässä kirjastossa.

Tarvetta tämän tyyppiselle esittelylle tuntuu olevan. Hyvin harva asiakkaista tunsi esiteltäviä sivustoja entuudestaan. Ainoastaan kaupunkien omat kotisivut olivat osalle tuttuja, eikä niidenkään rakennetta tunnettu kunnolla. Erityisesti erilaiset hakutoiminnot herättivät kysymyksiä. Myös alueiden ajankohtaiset suuremmat hankkeet olivat aiheita, joista moni halusi etsiä lisätietoa. Tällaisia olivat esimerkiksi Leppävaaraan rakentuva elämyskeskus ja Malminkartanonhuippuun liittyvät suunnitelmat.

Ihmisiä kiinnostivat myös naapurikaupunkien kotisivut, koska yllättävän monessa asiassa tietoa tarvitaan oman kaupungin ulkopuolelta. Tällaisia ovat esimerkiksi liikuntapaikkojen aukioloajat ja muut tiedot sekä asuinrakentamiseen liittyvät suunnitelmat.

Elävät viranhaltijat:

Idea elävistä viranhaltijoista syntyi alun perin kuulopuheiden kautta. Vastaavaa menetelmää on testattu ainakin Ruotsissa jonkun kaupungin kirjastossa. Siellä elävistä viranhaltijoista tai luottamushenkilöistä on tullut tapa. Kerran kuussa, esim. joka kuun ensimmäinen torstai, joku alueen suunnittelija tai luottamushenkilö saapuu kirjastoon ”päivystämään” pari tunniksi. Hänen tehtävänä on olla tavattavissa ja keskustella asukkaiden kanssa. Kirjastosta tulee ikään kuin olohuone muutamaksi tunniksi kerrallaan. Tavoitteena on vapaamuotoinen ja rauhallinen kohtaaminen asukkaiden ja hallinnon tai päätöksentekijöiden kesken.

Kirjastokiertueella mukana olleet elävät viranhaltijat valittiin pääasiassa yhteisvoimin alueiden asukastoimijoiden kanssa. Heiltä kysyttiin, mikä aihe on alueella ajankohtainen ja kuka voisi olla sellainen taho, jonka he haluaisivat tällaisessa tempauksessa tavata. Muutaman paikan kohdalla oli tiedossa sopiva ajankohtainen hanke, joka sitten valittiin elävien viranhaltijoiden teemaksi. Tällaisia olivat esimerkiksi Kauniaisten keskustan uudistaminen ja Vantaan linjastouudistus Myyrmäen aiheena. Kahdessa paikassa vierailijat eivät olleet viranhaltijoita, vaan heitä kutsuttiin ”eläviksi asiantuntijoiksi”. Kauniaisissa vieraana oli NCC:n työmaainsinööri, jonka toimenkuvaan kuuluu juuri tämän tyyppinen vuorovaikutus ja tiedottaminen. Hämeenkylässä kirjastossa tämä osuus poikkesi selkeimmin. Siellä mukana olivat alueen asukasyhdistykset, jotka esittelivät omaa toimintaansa ja keräsivät alueen asukkailta tietoa ja ideoita alueen kehittämiskohteista.

Viranhaltijat, tai asiantuntijat, olivat paikalla n. kolme tuntia klo 14-18 välisenä aikana, kunkin aikatauluista riippuen. Jokainen vieras keräsi joukon kiinnostuneita asukkaita. Osa tuli paikalle juuri asiantuntijan tai viranhaltijan vuoksi, osa taas intoutui keskusteluun huomattuaan heidät. Sekä viranhaltijat että asukkaat pitivät menetelmää onnistuneena. Verrattuna perinteiseen asukastilaisuuteen tämän tyyppisessä kohtauksessa korostuu tilanteen rentous ja vapaamuotoisuus. Jokainen saa varmasti asiansa esitettyä, kun aikaa on reilusti eikä tarvitse kilpailla kymmenien nousevien käsien kanssa. Suuressa joukossa voi olla vaikeaa uskaltaa nostaa oma kätensä pystyyn ja esittää kysymys muun yleisön kuullen. Myös kahvitarjoilu loi tilaisuuteen olohuonemaista tunnelmaa. Kahvikupin ääressä ja samassa pöydässä istuen syntyy luontevaa vuorovaikutusta, jossa ihminen kohtaa ihmisen.

YTV:n asiantuntijat kertovat asukkaille Vantaan joukkoliikenneuudistuksesta Myyrmäessä.

Tämä kokeilu herätti muutamassa kirjastossa ajatuksen idean jatkamisesta. Kirjasto voi tarjota tilat ja yhteistyössä asukkaiden kanssa valitaan aiheet esimerkiksi puoleksi vuodeksi kerrallaan. Kun elävät viranhaltijat ovat paikalla säännöllisesti, osaavat ihmiset jo odottaa tapahtumaa ja tarkistaa tulevan ohjelman etukäteen. Tärkeää kuitenkin on, että aihealueiden valinnassa todella huomioidaan asukkaiden toiveet. Toimiva yhteistyömuoto voisikin olla kirjaston ja asukasyhdistyksen yhteistyö. Kirjasto tarjoaa tilat ja auttaa markkinoinnissa, asukasyhdistykset miettivät aiheita ja auttavat vierailijoiden kutsumisessa.

Tiedonhakuopastus:

Alkuperäisen suunnitelman mukaan tiedonhakuopastus oltaisiin järjestetty neljänä iltana. Opastukseen oli ennakoilmoittautuminen, joka ei kuitenkaan toiminut odotetulla tavalla. Paras tapa saada ihmisiä paikalle oli kertoa opastuksesta kyseisenä päivänä ja pyytää heitä jäämään myös opastukseen. Lopulta yksi tilaisuus päätettiin perua osanottajapulan vuoksi. Muissa tilaisuuksissa osallistujia oli kolmesta kahdeksaan.

Opastuksen tavoitteena oli auttaa ihmisiä eteenpäin tiedonhakuun liittyvissä ongelmissa. Erityisesti näkökulmana oli päätöksentekoon ja vaikuttamiseen liittyvä tiedonhaku. Lisäksi keskusteltiin päätöksenteko- ja suunnitteluprosesseista. Tarkoitus oli myös käydä läpi osallistujien omia kysymyksiä aihepiireihin liittyen.

Tilaisuuksien sisältö ja toteutus vaihteli paljon osallistujien ennakkotietojen ja -taitojen mukaan. Opastukseen osallistuneiden antama palaute oli kuitenkin poikkeuksetta positiivista. Vaikka tilaisuuden ennakkomarkkinointi ei ehkä onnistunut parhaalla mahdollisella tavalla, kokivat osallistujat hyötynensä opastuksesta ja oppineensa paljonkin. Tiedonhaun kenttä on hyvin vaihteleva ja koko ajan laajeneva alue, joten jopa aktiivisille asukkaille moniportainen päätöksentekojärjestelmä ja siihen liittyvä tiedonhaku jää usein hahmottomatta.

Haasteena vastaavia tilaisuuksia järjestettäessä on ennakkomainonta: Millä tavalla tällaista opastusta tulisi markkinoida, jotta se kuulostaisi houkuttevalta ja olisi tarpeeksi täsmällistä?

Ennen kiertuetta vastaava opastus pidettiin myös kirjastojen henkilökunnille. Jokaisesta kiertueella mukana olevasta kirjastosta opastukseen osallistui 1-3 henkilöä. Samalla käytiin läpi kiertueeseen liittyviä käytännönasioita. Tilaisuudessa nousi esiin ehdotus vastaavan tilaisuuden järjestämisestä kirjastokohtaisesti siten, että kirjastojen koko henkilökunta voisi osallistua siihen. Tämä on aihepiiri, josta kirjastojen henkilökunnalla ei yleensä ole erityisosaamista, vaikka esimerkiksi kaavoitukseen liittyviä tietoja kirjastoista kysytäänkin.

Markkinointi, mainonta - medianäkyvyys:

Kiertueen ennakkomarkkinointi aloitettiin huhti-toukokuun aikana. Silloin kiertueesta tiedotettiin alueen asukasyhdistyksille ja kouluille. Elokuussa laadittiin lopullinen lehdistötiedote ja asukasyhdistyksille tarkoitettu oma tiedote, jossa oli tarkemmat ohjeet esimerkiksi tiedonhakuopastukseen ilmoittautumisesta. Sähköisesti tiedotteita lähetettiin useisiin lehtiin, radioon sekä laajalle toimijalistalle, joka sisälsi erilaisia alueen yhdistyksiä, laitoksia, yksittäisiä aktiivisia asukkaita, luottamushenkilöitä sekä viranhaltijoita. Asukasyhdistyksiä muistutettiin vielä kiertueen alettuakin. Lisäksi lähestyttiin yksittäisiä organisaatioita, joita tämä aihepiiri saattaisi kiinnostaa. Tällainen oli esimerkiksi Kansan Sivistystyön Liitto.

Myös kaupunkien tapahtumakalentereihin sekä muihin vastaaviin Internetin tapahtumakalentereihin laadittiin ilmoitukset. Printatut mainosjulisteet toimitettiin kirjastojen seinille sekä kauppojen ja asuinalueiden ilmoitustauluille. Kouluille lähetettiin vielä alkusyksystä allekirjoitetut kirjeet, jossa kouluryhmiä kehoitettiin tutustumaan kiertueen antiin esim. ryhmätyöaiheisiin liittyen. Kirjeen mukana lähetettiin myös muutama Kanavaopas sekä kiertueen tiedote.

Tärkeä tiedotuskanava olivat kirjastojen omat kotisivut sekä seutuportaali. Tapahtuman ilmoitus oli etusivuilla ajankohtaisena tapahtumatiedotteena. Helsingin kaupunginkirjasto teki kiertueesta laajemmankin jutun ja haastattelun. Tämä löytyi sekä kaupunginkirjaston sivuilta että kirjastojen intranetistä. Kansalaiskanava-hankkeen kotisivuilla oli laaja ilmoitus kiertueesta. Myös tiedonhakuopastuksen ennakoilmoittautuminen tapahtui näiden sivujen kautta.

Medianäkyvyyttä kiertue sai muutamassa lehdessä ja radiossa. Ainakin Vantaan Sanomissa, Kirkko ja kaupunki –lehdessä sekä Ylen aikaisen radiolähetyksessä oli juttu kiertueesta. Paikan päällä tapahtumissa kävi muutama toimittaja.

Saatu palaute:

Palaute oli poikkeuksetta hyvin positiivista. Moni asiakas kehui kiertueen ideaa ja suurimmalle osalle esitellyt sivustot olivat entuudestaan tuntemattomia. Moni myös koki, etteivät tavallisen asukkaan vaikuttamismahdollisuudet ole kovin kummoisia, joten asioista ei ole tullut edes otettua selvää. Myös Kanavaoppaita pidettiin hyödyllisinä. Ne olivat tarpeeksi tiiviitä ja selkeitä. Moni myös kirjoitti niihin muistiin esittelyn aikana saamiaan lisävinkkejä. Yhteensä Kanavaoppaita jaettiin n. 600 kappaletta. Tiedonhakuopastukseen osallistuneet olivat jälkeensä yllättyneitä siitä, kuinka hyödylliseksi ja kiinnostavaksi opastus osoittautui. He eivät oikein tienneet mitä odottaa, joten kokemus oli positiivinen yllätys.

Myös kirjastojen ensivaikutelmat olivat myönteisiä. Tapahtuma toi yhdeksi päiväksi uutta vipinää kirjaston arkeen. Kirjastojen henkilökunta oli hyvin vastaanottavaista erilaisia ehdotuksia kohtaan. He mm. auttoivat kahvitarjoilun järjestämisessä lainaamalla kahvinkeitinimiä ja mehukannuja. Kaikki kokivat, että nykyajan kirjasto voi olla muutakin kuin hiljainen lukupaikka. Se voi todella toimia alueen asukkaiden kohtaamispaikkana tai tarjota tiloja erilaisten tempausten järjestämiseen.

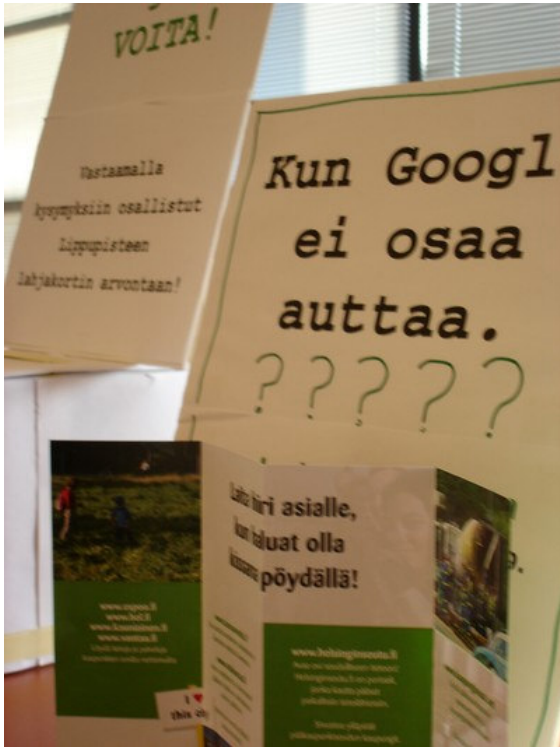
Kiertueen aikana kerättiin ylös asiakkaiden ehdotuksia esimerkiksi kaupunkien kotisivujen tai seutuportaalin kehittämisestä. Moni idea tuntui ensivaikutelman perusteella toimivalta, joten tapahtumat tarjosivat mahdollisuuden myös arvokkaan käyttäjäkokemuksen keräämiseen.

Mitä tekisin toisin?

Vaikka kaikki sujuikin kokonaisuutena varsin mallikkaasti ja suunnitelmien mukaan, voisi muutaman asian tehdä toisinkin. Tärkein pohdinnan paikka olisi tapahtuman markkinointi. Tätä pohdittiin kovasti etukäteenkin, koska vaikuttaminen ja osallistuminen eivät itsessään ole houkuttelevia teemoja. Ihmisten kiinnostus lähtee oikeista asioista ja konkreettisista esimerkeistä. Tämä ajatus mielessä markkinoinnissa korostettiin elävien viranhaltijoiden osuutta, koska he edustivat todellista käytännön asiaa, johon asukkaat voivat ja haluavat vaikuttaa. Infotiskien anti tuli ikään kuin tämän osuuden siivellä. Kärjistetysti voidaan sanoa, että infotiskit tarjosivat menetelmiä ja tietoa siitä, miten asioihin voi vaikuttaa. Näitä taitoja ja tietoja saattoi sitten testata elävien viranhaltijoiden kanssa.

Tältä osin mainonta onnistui kohtuullisesti, mutta tiedonhakuopastuksen kohdalla siihen pitäisi keksiä uusi tapa. Ehkäpä jonkin konkreettisen esimerkin käyttäminen myös tässä tapauksessa voisi toimia. Jokaisessa opastustapahtumassa asiat käytäisiin läpi todellisen ja ajankohtaisen ”keissin” kautta. Itse aihe saattaisi tällöin houkutella ihmisiä paikalle. Sinänsä opastusten sisältö toimi nytkin erinomaisesti, mutta niiden aihealue oli vaikeasti hahmotettavissa markkinointimielessä.

Tarjolla oli opastusta tiedonhakuun ajatuksella: ”Kun Google ei osaa auttaa”.

Ehkäpä jatkossa tarvittaisiin konkreettisempia esimerkkejä houkuttimeksi...

Asia, joka jossain määrin yllätti, oli kirjastojen kävijämäärien rytmitys. Kuten aiemmin kerrottiin, oli suuremmissa kirjastoissa hiljaisinta n. klo 17:30 eteenpäin. Tai näin se ainakin näkyi tapahtumapaikallamme. Pienemmissä paikoissa vilinä vasta alkoi tässä vaiheessa. Olisikin kannattanut tehdä niin, että pienissä kirjastoissa tapahtuma olisi alkanut vasta kolmen tai neljän maissa iltapäivällä. Nyt monessa paikassa oli pari hiljaista tuntia alkuiltapäivästä. Suuremmissa paikoissa taas tapahtuman olisi voinut lopettaa kuuden-seitsemän välillä.

Miten tästä eteenpäin?

Kansalaiskanava-hanke päättyy vuoden 2007 lopussa. Hankkeen aikana vastaavaa kiertuetta tai tapahtumaa ei tulla enää järjestämään, mutta idea on täysin kopioitavissa muualle. Sen voi toteuttaa vastaavana kiertueena, yhtenä tapahtumana tai vaikka vain infotiskien, opastuksen tai elävien viranhaltijoiden osalta. Kansalaiskanava-hankkeen ideana on juuri uusien ja erilaisten menetelmien testaaminen ja niiden raportointi. Hyviksi osoittautuneet käytännöt on nimenomaan tarkoitettu elämään ja jatkumaan!

Ainakin elävät viranhaltijat –ajatus sai kannatusta muutamassa paikassa. Suunnitteluryhmässä on hyvä olla mukana ainakin alueen asukasyhdistysten ja kirjaston edustus. Suunnitteluryhmä voi olla myös kuntarajat ylittävä, jolloin tapahtuma voi kiertyä vaikkapa kahdessa kirjastossa kuntarajan molemmin puolin. Tai elävien viranhaltijoiden teemat voidaan valita siten, että ne kiinnostavat asukkaita kuntarajan molemmin puolin.

Myös tiedonhakuopastukselle toivottiin jatkoa erityisesti kirjastojen henkilökunnan suunnalta. Koulutus järjestyy varmasti jossain muodossa, mutta Kansalaiskanava-hankkeen mahdollisuutta osallistua kustannuksiin selvitetään. Joka tapauksessa kouluttaja

Päivi Litmanen-Peitsala on ilmoittanut kiinnostuksensa vastaavien tilaisuuksien järjestämisestä erikseen sovittaessa.

Kiertueeseen liittyvät aineistot (valokuvat, Kanavaopas, koulutuksen kalvot) tullaan siirtämään Kansalaiskanava-hankkeen kotisivuille. Ne ovat sieltä vapaasti ladattavissa ja käytettävissä. Mikäli jatkossa tulee toiveita esimerkiksi Kanavaoppaan lisäerän painattamisesta, antaa hanke mielellään lisätietoja. Hankkeen projektipäällikkö Anna Kanervo mielellään esittelee kiertuetta ja sen ideaa myös laajemminkin, mikäli kiinnostusta löytyy.

Linkkejä sivuille, joita esiteltiin tai jotka osoittautuivat muuten mielenkiintoisiksi:

Pääkaupunkiseudun seutuportaali: <http://www.helsinginseutu.fi/>

Kaupunkien sivut: <http://www.kaupunginnimi.fi>

Oikeusministeriön kansanvalta.fi-sivusto: <http://www.kansanvalta.fi>

Oikeusministeriön otakantaa.fi-sivusto: <http://www.otakantaa.fi>

Kaupunginosien ja asukasyhdistysten kotisivut: <http://www.kaupunginosat.net>

Kuntaliiton Vallakas – kuntalaisen vaikuttamisopas:

http://www.kunnat.net/k_perussivu.asp?path=1;29;192;124767&voucher=1ACA6B02-A9B5-4C53-AB90-FF33E97A07B6

Muita sivuja, joilla tietoa lähiympäristöstä tai vaikuttamisesta:

<http://www.espoo.fi/avoinespoo>

<http://www.ytv.fi>

<http://www.hs.fi>

Liite 1.

Tiedote 20.8.2007

Tietysti voit sille jotain! –kiertue 3.-20.9.2007

- Miten voin osallistua päätöksentekoon pääkaupunkiseudulla?
- Mistä saan tietoa käynnissä olevista hankkeista ja tulevaisuuden suunnitelmista?
- Miten voin vaikuttaa asuinalueeni tai naapurikaupungin asioihin?

Näihin kysymyksiin annetaan vastauksia Kansalaiskanava-hankkeen järjestämällä Tietysti voit sille jotain! –kiertueella syyskuun aikana. Kiertue kiertää seitsemän kirjastoa hankkeen kohdealueella Espoossa, Helsingissä, Kauniaisissa ja Vantaalla.

Kiertueen ideana on lisätä asukkaiden tietämystä kansalaisvaikuttamisesta, osallistumisesta ja vaikuttamiseen liittyvästä tiedonhausta. Kiertuepäivien ohjelma koostuu kolmesta osasta.

- 1. Infotiskit**, joilla esitellään erilaisia osallistumis- ja tiedonhakukanavia. Mukana ovat pääkaupunkiseudun yhteinen seutuportaali, oikeusministeriön kansanvalta.fi- ja otakantaa.fi –portaalit, kaupungit omine kotisivuineen sekä kaupunginosien ja asukasyhdistysten sivustot. Paikalla on asiantuntijoita, jotka opastavat tiedonhaussa ja kertovat eri sivustojen sisällöistä ja niiden tarjoamista mahdollisuuksista. Kävijöillä on mahdollisuus kertoa omista tiedonhakuun tai kansalaisvaikuttamiseen / osallistumiseen liittyvistä ongelmista sekä saada vastauksia ja ”kädestä pitäen” opastusta näihin. Tavoitteena on avata päätöksenteon eri tasoja ja vaikuttamisen eri reittejä sekä kanavia. Tämä osuus n. klo 13 alkaen iltaan asti.
- 2. Elävät viranhaltijat / asiantuntijat –osuus.** Kirjastoon rakennetaan olohuone, jonne kutsutaan vierailija, joka on asiantuntija jossain alueen ajankohtaisessa asiassa. Asiantuntijan tehtävänä on tavata asukkaita sekä vastata heidän kysymyksiinsä. Hän ikään kuin päivystää kirjastolla, keskustelee ihmisten kanssa sekä esittelee aineistoja. Hänelle voi myös esittää ideoita. Katso lisätietoja alla olevasta aikataulusta. Tämä osuus on n. klo 14-18 välillä. Osa kellonajoista tarkentuu elokuun aikana. Tarkista päivitettyt kellonajat hankkeen kotisivuilta: www.kansalaiskanava.net
- 3. Tiedonhakukoulutus.** Kuinka löydät internetistä tietoa omasta ympäristöstä vähemmällä vaivalla? Tiedonhakuvinkkimme auttavat tekemään esimerkiksi ympäristö-, kaavoitus-, liikenne- ja asukastoimintaan liittyviä tiedonhakuja tehokkaammin. Kuulet, mitä tehdä silloin kun google ei etsimääsi löydä, ja miten päästä tiedon jäljille jo ennen kuin mitään on tapahtumassa. Asukastoimijan tiedonhakuvinkkejä antaa asukasaktiivi, toimittaja Päivi Litmanen-Peitsala (FM). Koulutus tapahtuu ilta-aikaan, eli n. klo 17-19:30 välillä. Koulutustilaisuudet Sellon, Malminkartanon, Hämeenkylässä sekä Myyrmäen kirjastoissa. Ennakoilmoittautuminen Kansalaiskanava-hankkeen kotisivuilta.

Päivämäärä ja paikka

Kellonajat ja vierailijat

Ma-ti 3.-4.9. Sellon kirjasto	<p>Infotiskit klo 13-19. Koulutus ma 3.9. klo 17:30-19:30.</p> <p>Asiantuntijana kaavoitusarkkitehti Laura Tuokko. Aiheena Helmipöllönmäen arkkitehtikilpailu ja alueen muut ajankohtaiset suunnitelmat. Mahdollisuus esittää kysymyksiä sekä keskustella. Paikalla klo 15-18.</p>
Ke 5.9. Laaksolahden kirjasto	<p>Infotiskit klo 15-19.</p> <p>Asiantuntijana aluepäällikkö Esa Rauhala. Aiheena Laaksolahden katutilanne. Mahdollisuus esittää kysymyksiä, ehdotuksia sekä keskustella. Paikalla klo 16-18.</p>
Ma 10.9. Malminkartanon kirjasto	<p>Infotiskit klo 13-19. Koulutus klo 17:30-19.</p> <p>Asiantuntijana lähipoliisit Sanna Punta ja Mauri Hyyryläinen. Aiheena lähipoliisin työ. Mahdollisuus esittää kysymyksiä, ehdotuksia sekä keskustella poliisien kanssa. Paikalla klo 16-18.</p>
Ti 11.9. Pitäjänmäen kirjasto	<p>Infotiskit klo 13-19.</p> <p>Asiantuntijoina YTV:n ja HKL:n edustajat. Aiheena alueen joukkoliikennesuunnitelmat. Mahdollisuus esittää kysymyksiä, ehdotuksia sekä keskustella. Klo 14-18.</p>
Ke 12.9. Kauniaisten kirjasto	<p>Infotiskit klo 13-19.</p> <p>Asiantuntijana rakennusliike NCC:n työmaainsinööri Ulla Nyman. Aiheena Kauniaisten keskustan uudistaminen. Mahdollisuus esittää kysymyksiä, ehdotuksia sekä keskustella. Paikalla klo 15-18.</p>
Ma 17.9. Hämeenkylässä kirjasto	<p>Infotiskit klo 13-19. Koulutus klo 17:30-19.</p> <p>Asukasyhdistykset alueen toimijoina ja asioiden ajajina. Yhdistykset esittelevät toimintaansa sekä näkemystään alueen kehittämisestä. Tietoa alueen historiasta! Paikalla klo 15-18.</p>
To 20.9. Myyrmäen kirjasto	<p>Infotiskit klo 13-19. Koulutus klo 17:30-19:30</p> <p>Asiantuntijana YTV:n suunnittelupäällikkö Outi Janhunen. Aiheena Vantaan linjastouudistus. Mahdollisuus esittää kysymyksiä, ehdotuksia sekä keskustella. Klo 15-18.</p>

Lisätiedot, materiaalit sekä haastattelupyynnöt:

Infotiskeillä mukana olevien sivustojen sekä Kansalaiskanava-hankkeen edustajia on mahdollista haastatella joko ennen kiertuetta tai sen aikana. Yhteystiedot saa Kansalaiskanava-hankkeen projektipäällikkö Anna Kanervolta (kts. puh.nro alla). Myös tilaisuuksiin saa osallistua, ja siellä on mahdollista keskustella myös ”elävien viranhaltijoiden” sekä asukkaiden kanssa.

Ohjelma löytyy myös kirjastojen kotisivuilta, kirjastoista sekä seutuportaalista, kansanvalta.fi-portaalista ja Kansalaiskanava-hankkeen kotisivuilta.

Mukana järjestelyissä:

Kansalaiskanava-hanke: www.kansalaiskanava.net

Kaupunkien kirjastot: www.helmet.fi

Oikeusministeriö: www.kansanvalta.fi, www.otakantaa.fi

Pääkaupunkiseudun yhteinen seutuportaali: www.helsinginseutu.fi

Yhteystiedot:

Kansalaiskanava-hankkeen projektipäällikkö Anna Kanervo, 09-641 045, anna.kanervo@helka.net

Lyhyesti Kansalaiskanava-hankkeesta:

Pääkaupunkiseudun kaupunkiohjelman Kansalaiskanava-hankkeessa kehitetään kaupunkien rajat ylittävää, poikkihallinnollista vuorovaikutuksen toimintamallia, jonka tavoitteena on parantaa tiedonkulkua ja edistää yhteistyötä paikallisella tasolla. Hanketta rahoittavat pääkaupunkiseudun kaupungit (Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa) sekä valtio Uudenmaanliiton kautta kanavoidulla maakunnan kehittämisrahalla. Hankkeen johto- ja ohjausryhmässä on edustus kaikista hankekaupungeista. Hanketta koordinoi Helsingin Kaupunginosayhdistysten Liitto ry HELKA.

Lisätietoa Kansalaiskanava-hankkeesta: www.kansalaiskanava.net